

XIV. évf. 2. szám 2013. január 17.

Megjelenik kéthetente

Januári aktuális

Január az év első hónapja, tél közepe. Mi más lenne aktuális, mint a hideg, hó, fagy, ónos eső, köd. Ez bizony a szabadtéri árusítás körülményeit alaposan megnehezíti. Amennyire lehet, ezt már a nagybani piacon megszokták, hozzáedződtek, de olykor küzdeni is kell ellene.

Az időjárási előrejelzések szerint a következő két hétben szinte folyamatos havazásra kell számítani, ami nemcsak a piacon, de a piacra vezető utakon is okozhat fennakadást. Télvíz idején a hó-eltakarítási gond nálunk is visszatérő téma. Leginkább azért, mert a rendkívüli időjárási körülmények valóban lehetetlen helyzetbe hozhatják a szabadban árusítókat. Pedig a nagy mennyiségben lehulló hó eltakarítására is felkészült a nagybani piac. A takarítást végző munkatársak 24 órás ügyeletben mozgósíthatók.

Havazás esetén elsődleges feladat a beközeledés - a bekötőút hó-mentességének - biztosítása. Ezt követően a nagybani közlekedő útjait kell megtisztítani, majd az árusító szektorok közlekedési sávjai következnek. Előfordult már olyan nagy tömegű hó rövid időn belüli „érkezése”, hogy a hókotrók még be sem fejezték a piac területének felszabadítását, máris kezdhették előlről. Ezek azok az esetek, amikor a piacra érkező, segítőkész termelők és reszortosok is hólapátot ragadnak, és részt vállalnak környezetük megtisztításában.

További segítség, ha a bérlemények környezetéből az ott parkoló járműveket átállítják, a kipakolt göngyölegeket és egyéb útban lévő tárgyakat, eszközöket, targoncát stb. eltávolítják. Legtöbbször ugyanis ezek akadályozzák a bérlők környezetének hó mentesítését.

A hideg időjárás a nagybani piacon áruvédelem szempontjából is kabinetkérdés. Mivel már szállítás során is fagyveszélynek van kitéve a zöldségek, gyümölcsök, de leginkább az érzékeny primőr, távolabbi termőhelyről kockázatos a felhozatal. A vállalkozó kedvű, vagy a közelebből érkezők felkészülnek az áru védelmére. Az

árubemutatást szolgáló kikapcsolásokat mellőzve, a kínálat a járművekbe és az importáru-sátrakba szorul. A termelői járművek előtt néhány darab, keményre fagyott zöldség, gyümölcs jelképezi a kínálatot. Természetesen a jól bejáratott üzleti kapcsolatok így is működnek, hiszen az ismerős termelőt áruválasztékával a szokott helyen meg lehet találni.

Bizonyos áruféle (citrusok, mindenfajta hagyma és a káposzta) kevésbé érzékeny a fagyra. Legérzékenyebbek közé tartozók a primőr paradicsom, cukkini, paprika, banán, szőlő, alma, gomba és a burgonya. Salátát, zöldségszert sem célszerű fagynak kitenni, de nem károsodik, amennyiben fokozatosan enged föl.

A téli mínuszok úgy a kínálati felhozatalat, mint a vásárlói kedvet is „lefagyasszák”. Egyszerűen a hidegben mérséklődik a szabadtéren bonyolódó nagybani kereskedelem. Ilyenkor az árusító csarnokok szerepe felértékelődik. A zárt körülmények, az egyenletes hőmérséklet, az esztétikailag is kifogástalan kínálat, és a bőség erős konkurense a kint fagyoskodó portékának, és árusítóinak. A tavaszi hónapokig - amíg a termelői szektor ismét „kitárul” - tagadhatatlanul élénkebb kereskedelem bonyolódik ezeken a standokon.

Téli kínálat

Bár igaz a mondás - akár szlogenné is válhat -, hogy a nagybanin minden évszak valamennyi terméke az év minden szakaszában megvásárolható, azért a kínálat a kereskedelemnek csak az egyik oldala. A másik a fizetőképes kereslet. Hideg hónapokban a téli klasszikus áru fogyasztás jellemző mennyiségben.

A nagybani téli kínálatát nemcsak az időjárás, hanem bizonyos tradicionális - úgymint a farsangi, télűző, disznóvágási - szokások is befolyásolják, a téli étrendben még ma is motiváló a szerepük. Keresettebb lesz a hagymaféle, a káposztaféle, sok burgonya és sütőtök fogy. Ezekben a téli hónapokban van legnagyobb keletje a savanyúságnak is, na meg a száraz

PIACI HÍREK

hüvelyeseknek, babnak és lencsének. A felsorolásból nem maradhat ki a természetett gomba sem. Ez utóbbi - az elnyúló primőrídény konkurenciája miatt, az olcsóbb friss zöldek megjelenéséig - igencsak téli árunak számít.

Újból a minőségi követelményről

Előző lapszámunkban az - 543/2011/EU - uniós rendeletre hivatkozva, megemlítettük, hogy bizonyos zöldség- és gyümölcsféle unión és országon belüli forgalmazása minőségi szabványhoz kötött.

A minőségi szabvány követelményrendszere a www.nagybani.hu honlapunkról már letölthető. A teljes rendelet a minőségi ellenőrzés rendszerét és követelményeit, annak uniós jelentési kötelezettségeit is tartalmazza. Szakmai szempontból - a nagybani kereskedők számára - legfeljebb a minőségi ismérvekre vonatkozó fejezet lehet fontos, amit a teljes terjedelmében olvasható rendelet 157/54. oldalától érdemes megismerni. Ez a szabvány úgy a nagy-, mint a kiskereskedelmi forgalmazásra vonatkozik, amennyiben az ellenőrzés is kiterjedhet és kiterjed a kereskedelem minden szegmensére.

Környezettudatos magatartás

Divatos kifejezés fogalmazódik meg írásunk címében, mondhatni a csapból is ez folyik. Remélhetően nem kell nagyon sok gyözködés, hogy ennek fontosságát belássuk. Talán saját napi munkánk, életvitelünk során magunk sem vesszük észre, hogy mennyire szolgáljuk az ügyet, vagy éppen vétünk ellene.

A nagybanin is hasonlóképpen viselkedünk. Aki lakásában nem szemetel, az (talán) itt sem. Aki elzárja otthon a vízcsapot, vagy nem fűt feleslegesen, az a nagybanin sem pazarolja a vizet, és az energiát. Ha valaki, akkor a termelők tudatában vannak, hogy milyen drága mulatság ma már a korai, friss zöldség „előállítását”, milyen tetemes az energiaköltsége, mennyi hulladék keletkezik az áru készítése közben és annak milyen hasznosítási lehetőségei vannak a gazdaság, vagy a gazdálkodó számára.

Közös piaci érdek, hogy a környezetvédelem itt is gyakorlattá váljon. Miért van az, hogy amint a piacra érkezik egy termelő, kis- és nagykereskedő, vagy éppen vásárló, máris elfelejti a tevékenységük költségeit befolyásoló normákat, pl., hogy a nagybani termelői szektorait megkíméljék a széthajigált, vagy lehullott temérdek szerves hulladéktól. Míg saját portájukon, üzletükben, raktáraikban megkövetelik a rendet, tisztaságot, költségkímélő viselkedést, addig a piacon fütyülnek rá, és jó, ha nem vétenek súlyosan ellene.

Bár úgy tűnik, hogy a nagybani piac társaság költségeinek terhére viselkednek, ahogyan viselkednek egyesek, de ez nem így van. Amennyiben pl. valaki megpróbálja hulladéklerakatnak tekinteni a nagybanit, az bírságra számíthat. Ha valaki gondatlanul nyitva hagyja a raktárajtókat, kapukat, az a közösen viselt fűtési kiadásokat növeli. Aki a csomagolási hulladékot, rekeszeket, kartonokat, pántszalagokat akár saját bérleménye, vagy a piac területén szétdobálja, ott felejt, a maga környezete és nemcsak a nagybani piac kultúráltága ellen vét. Saját vállalkozásának megítélésén is folt eshet.

A környezetvédelem és a környezetszennyezés kérdése kiemelt feladata a piac idei tervében. Mivel a nagybani piac területének mérete és az itt dolgozók és a piacra látogatók száma is jelentős nagyságrendet képvisel, ezért a környezetvédelmi ellenőrzések szempontjából kiemelt létesítmény. Az estleges szabályszegések pedig nyilvánvalóan nagyobb mértékben kiróhatók.

Kezeljük valamennyien közös feladatként a környezetbarát viselkedést és üzemeltetés megvalósítását, a szelektív hulladékkezelést, a csatornába történő szennyezőanyag-mentes folyadékürítést és egyéb idetartozó cselekményeket. Reméljük, hogy az idei év során egyre több és belátóbb, a környezetvédelem elkötelezettjeivel találkozhatunk minden napi munkánk során itt a nagybanin is.